

Yliopistojen rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen

Kalervo Väänänen
Rehtori
Turun yliopisto

Turun yliopisto
University of Turku

Valtion vuoden 2016 talousarvio Turun yliopiston näkökulmasta

- 5.4. Tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikka
- Uudistamisohjelman kohta 1. ”Korkeakoulujärjestelmän radikaali uudistaminen” kaipaa poliittisen tahtotilan selvempää ilmaisua. Esim. mitä tehdään duaalimallille ja halutaanko yliopistojen määrää vähentää?
- ”Radikaali toiminnallinen uudistaminen” on nimittäin useissa yliopistoissa jo hyvässä vauhdissa!
- Korkeakoulujen keskinäinen tiiviimpi yhteistyö on toteutumassa samoin yhteydet tutkimuslaitoksiin vahvistumassa.
- Alueellisia ja ”semi-kansallisia/kansallisia” osaamiskeskittymiä on tekeillä.
- Koulutusvienti kasvaa, esim. koulutusvientiyhtiö Finland University Oy päässyt hyvin kaakkois-Aasian ja Persianlahden markkinoille
- Innovaatiotoiminnoissa tapahtumassa merkittävää alueellista ja kansallista konsolidoitumista

Valtion vuoden 2016 talousarvio Turun yliopiston näkökulmasta

- Pääluokka 29 ja siitä erityisesti yliopistojen ja tieteen rahoitus
- "Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi" --- *Näin teemme!*
- "Korkeakoulujen toiminnan tehostamis- ja korkeakouluverkon rationalisointitoimenpiteen johdosta korkeakoulujen valtionrahoitusta vähennetään yhteensä 75 milj.eurolla" --- *Muu syy?*
- "Opetusta jaksetaan uudella tavalla ympärivuotiseksi" --- *Näin teemme!*
- SA:lle 30 milj.euron lisärahoitus korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä vahvistaviin hankkeisiin --- *Tämä hyvä!*

Turun yliopiston sisäisiä kehittämistoimenpiteitä kuluvalle tulosneuvottelukaudella (2013-16)

Nykytilanne:

- Kaikissa tutkinnoissa saavutetaan OKM:n kanssa sovitut kiintiöt.
- Tuotamme ns A1 tason julkaisuja liikevaihtoon suhteutettuna enemmän kuin yksikään toinen yliopisto Suomessa.

Tehtyjä toimenpiteitä:

- Ensimmäisen vuoden opiskelija on yliopistoyhteisön tärkein jäsen
- 5/12 erillislaitosta lopetettu fuusioimalla yhteen tai liittämällä tiedekuntiin (3 omaa ja 4 muiden kanssa yhteistä jäljellä). Isot laitokset (>10 professuuria) kaikissa muissa paitsi kauppatieteellisessä tiedekunnassa.
- Kirjastossa noin 30% vähennys henkilöstössä, automatisoitu ja luotu uusi palvelukonsepti. Toimipaikkoja vähennetty 18→6; nykyään enemmän oppimisympäristöjä kuin kirjastoja.
- Noin 100 htv:tä ulkoistettu yhtiöittämällä palvelutoimintoja.
- Noin 10% vähennetty tiloja (20 000 m²), tavoite 15%.
- Tutkimusasemien ja puutarhan kannattavuusjärjestelyt meneillään.
- Hallinnosta ja tukipalveluista vähennetty noin 100 htv:tä viimeisen kahden vuoden aikana. Prosessien digitalisaatio jatkuu ja vähentää parin vuoden aikana 90 htv:tä.

Turun yliopiston yhteistyön kehittäminen

Motto: Tulevaisuuden yliopisto on poikkitieteellistä tutkimusta harjoittava monialainen tiedeyhteisö.

Toimenpiteitä:

- Yhteistoimintaa Åbo Akademin kanssa vahvistettu (4 yhteistä laitosta ja lisää piirustuspöydällä). Välineenä englannin kieli maisteri- ja tohtorihjelmissä. Runsaasti yhteisiä tutkimuksen infrastruktuureja.
- Sivukampusten toimintaa, Rauma ja Pori, ”trimmattu” sekä tutkintoja ja tutkimusta paremmin tuottavaksi että kustannustehokkaaksi. Voimakas alueiden tuki.
- Neuvottelut meneillään kaikista ”pienistä aloista” UNIFINn rake-hankkeiden jäljiltä. Tavoitteena koulutuksen parempi laatu ja kustannustehokkuus yhteistutkinnon tai muun järjestelyn kautta. OY:n, TaY:n ja ÅA:n kanssa 15 oppiainetta parhaillaan neuvottelupöydällä. Kaikki alle 30 opiskelijan sisäänotolla olevat tarkastelussa.
- Yhteisiä toimintoja erityisesti TaY:n, ISY:n, OY:n, TTY:n ja ÅA:n kanssa: koulutusvienti (FinUni Oy), biopankki, innovaatiotoiminnot, tietojärjestelmät etc.
- Kansainvälisiä strategisia kumppanuuksia kehitetään.

Turun yliopisto
University of Turku

Valtion budjetin sisältämien leikkausten vaikutukset Turun yliopistoon

- Suomalaiset yliopistot ovat pääosin hyvässä kunnossa!
- Vuosina 2010-2015 ministeriön rahoitus lisääntyi aika tasaisesti ja useissa yliopistoissa toimintaa saatiin hyvin kehitettyä.
- Suoritteisiin perustuvan rahoitusmallin käyttöönotto oli positiivinen asia. Nykyinen rahoitusmalli ei ole täydellinen mutta on varsin hyvä. Ei ole tarvetta suuriin muutoksiin. Valtion ohjaus ei saa olla liian tempoilevaa ja yliopistojen autonomiaa tulee edelleen vahvistaa. Vaaditaan luottamusta ja kärsivällisyyttä.
- Budjetin leikkaukset kirvelevät mutta eivät akuutisti horjuta Turun yliopiston taloutta. Kipuraja on kuitenkin aika lähellä jos indeksin jäädyttäminen jatkuu pitkään tai uusia leikkauksia tulee lähivuosina.
- Leikkaukset ovat iso haaste yliopistojen johtamiselle sekä opiskelevan nuorison ja tutkijoiden mielen virkeänä pitämiselle.
- Suurin **uhka osaamisen tasolle** ja kehittämiselle on hallitusohjelman kirjaus ylempien korkeakoulututkintojen vähentämisestä 20%:lla. Se on turmiollista tietointensiivisen yhteiskunnan kehitykselle - ei välttämättä yksittäisille yliopistoille.

